

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Exedræ Ecclesiasticæ Sive Concionvm Moralium ... t. ...

In Dominicas totius anni

Schrötter, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1687

XXV. In Domin. V. Post Pascha. Petite & accipietis. Ioann. 16. Arg.
Sagittarius cælestis.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56286](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56286)

CONCIO XXV.
IN DOMINICA V. POST PASCHA.

Petite, & accipietis.

Joan. 16.

ARGUMENTUM.
SAGITTARIUS CÆLESTIS.

I. **Q**UOD si festiva hac luce, ad sacrum hunc locum, perinde ac ad diribitorium quoddam vos educerem, in eoque armilustrium instituerem, forsitan non uni id admirationi foret. Aud. Quid enim habent cultores Numinis commune cum exercitu? aut quid concio hæc cum armilustrio? Numquid hic in acie consistimus? numquid hic decertamus, & manus conferimus? Non capio, non video. Et tamen id suo sæculo requisivisse à fidelibus subditis videtur Rex Sionis, quando disperso, ac profligato populo; urbibus à Philistinis expilatis, ac devastatis, Saule suomet carnifice gladio interempto; & sibi, exercituique ad reconciliandum Numen genti indicto jejunio, ac planctu, misit ad omnes civitates Juda cum edicto, ut

docerent eos arcum: *Planxit autem planctum David, & praecepit, ut docerent filios Juda arcum.* Nam quem putatis ille Arcum tum requirebat? Quo in genere armorum suos exercere gestiebat? Sensus plurimorum Interpretum est, David per Arcum accepisse orationis studium; & ut threni, quos ipse panxerat, æcumenici essent, inque urbibus Juda decantarentur. Unde Syrus legit: *Ut docerent filios Juda deprecationem.* Communicat enim in eo oratio, & arcus, ut quod iste, id ipsum illa, idque multò efficacius præster. Oratione æquè, ac multò validiùs, quàm arcu profigamus hostes, assequimur prædam, ad metam desideriorum collimamus, ac pertingimus. Arcus remissus, oratio est remissa; arcus intensus, oratio est intensa. Vel planiùs loquendo, anima nostra Arcus est, nervus voluntas, preces

2. Reg. 1.

Oratio
arcti con-
fertur.

ces jacula. Eapropter breviores aspirationes ad Deum Ejaculatorias indigitamus, quòdeas perinde, ac telum è pharetra cordis ad cœlum dirigamus. Quàmnam verò methodo hic Arcus ad mentem Regis David, & Filii ejus Christi JESU tractandus sit; videamus.

PARTITIO.

II. **I**N Sagittario materialem Arcum intendente hæc tria ut plurimum observare, pronum est. Imprimis nervi in arcu depressionem; tum oculi unius obductionem; ac tandem ipsam in scopum directionem. Et hæc eadem piè orare gestientibus incumbunt.

§. I.

Orationis tela ut altum evolent, ex nervo depresso jaciuntur.

III. **P**rimùm exigitur humilis, ac profunda ante orationem, coram divina Majestate reverentia, ut vel ipso habitu illius excellentiam, nostram indigentiam ac impotentiam profiteamur. Ille propius ipsa ferit sidera, qui ex abyssu sui collimat nihili. Chorda cordis eò sublimiùs ejaculatur; quò demissiùs detrahitur. *Oratio humiliantis se, (inquit Sapiens) nubes penetrat, & non discedet, donec Altissimus aspiciat.* Hæc illa dos decurvantis se in oratione animi est; ut hominem cœlivolum efficiat; & de sterquilinio ad thronum supremæ Majestatis admittat. Hæc il-

Preparatio ad orationem.

Ecclesi. 35. v. 21.

la prærogativa incomparabilis demissæ in oratione mentis est; ut quantum diffidit de se, tantum per spem attollatur supra se; quantum ipsa descendit, tantum ipsemet Omnipotens è throno gloriæ suæ sese demittat; acclinatque aurem orationem humilium è terra ascendentem excepturus. Hæc illa sagitta salutis, quæ nulla nubium densitate; aut cœlorum, aëris instar fusorum, retardatâ duritiæ; obvia quævis transverberat, cor Altissimi petitura, nec descensura, nisi unâ comitetur illius miseratio. *Oratio humiliantis se nubes penetrat.*

IV. Itaque unusquisque antequam ad orationem se recipiat, prius intra semetipsum exigat, quis ipse sit, & quis ille, quem in oratione conveniat. Quòd nimirum ipse ex se non modò quidpiam excellens, heroicum, supernaturale; sed ne minimum quidem præstare sufficiat. Quòd ex se non plus virium habeat, quàm vermiculus vilissimus humani reptans; quàm teredo ligna, rinea vestes, blatta libros corrodens; quòd ipse *natus de muliere, (ut Job inquit) brevi vivat tempore, quòd quasi flos egreditur, & conteritur, & fugit velut umbra;* quòd ipse sit peripsema omnium, de luto, ac pulvere formatum, de spurcissimo spermate conceptum, in labe originaria natum; quòd ipse sit, (ut patris stringam cum Mellitissimo Patre) *Sperma foetidum, saccus stercoreum, cibus vermium.*

Hominis miseria.

Job. 14.

S. Bern. lib. Med. c. 3.

V. Ex altera parte expendat, quis ille sit, quem alloquatur, quantæ Excellentie, Majestatis, Potestatis, Sapientie &c. Nimirum is, qui per Omnipoten-

Dei Excellentia.

potentiam suam condidit, per sapientiam suam disposuit, per providentiam administrat totum hoc, quod cernitur. Nimirum is, qui terram stabili coercet imperio, qui cæli convexa sideribus distinxit; qui Phœbi lampadem in argumentum suæ Majestatis succendit, terris maria circumfudit, flumina sempiternò lapsu fluere fecit. *Is, qui solus beatus, & potens Rex Regum, & Dominus Dominantium, qui solus habet immortalitatem, & lucem habitat inaccessibilem; quem nullus hominum vidit, sed nec videre potest.* Is est, cui lunat genu, quidquid vel in Empyreis triumphat sedibus, vel in cælis militat, vel in inferis æternis coercetur castis.

Hæc sanè, pariâve, expendere in antecedens orationis par est; atque ita animum ad congruum Numini tanto honorem, ac reverentiam exhibendam præparare.

VI. Conforme huic amissi exemplar si quis exambiat, Patrem omnium credentium Abrahamum arbitretur. Hem, quantum virum evoco? Illum nimirum, qui ex imperio Numinis, posthabitis aris, focusque propriis, alienos Penates quæsiturus excesserat; & quid exilio durius? Illum, qui victimis innumeris Deum sibi propitium reddiderat; & ipsum dilectissimum filium Isaac in holocaustum immolare accinctus fuerat; quid religiosius? Illum, qui deum ipsum in forma peregrini suscipere meritus, cui concredita Altissimi consilia, cui promissus ex femine suo, tot sæculorum periodis exoptatissimus Messias;

quid honorificentius? Hic itaque orationem auspiciurus, quâ quæso modestiâ, quâ submissione, ac reverentiâ accedit? Audite: *Loquar, inquit, ad Dominum, cum sim pulvis & cinis.* Conscius probè vilitatis meæ, actus Majestatis, ô Domine, compareo coram te, tamquam vermiculus coram immenso, tamquam enervis incoram Omnipotente, tanquam pulvisculus unus, & atomus coram Rege cælorum, terrarumque Principe. *Loquar ad Dominum, &c.* Te Domine tremens, ac supplex, te pronò corpore & animò invoco, respice in me, & miserere mei. Respice in me pulverem, ex terra procreatum, in terra consistentem, in terram postliminiò convertendum. *Loquar ad Dominum, &c.* Ita ille.

VII. Nec minùs demissè Evangelicus ille Publicanus à Christo Domino collaudatus, à Phariseo sugillatus & explosus: *Stetit, ait sacer Chronographus, à longè, & volebat nec levando se supra se, & expendendo supremam illam Majestatem, coram qua tremunt Angeli, & columnæ cæli contremiscunt, se violasse; edictis ipsius prorè contravenisse, beneficiis ipsius abulum esse; imò, quantum in se erat, contra Omnipotentem armasse manum suam, & cum Erebo in eum conspirasse; hujus monitis morem gessisse, huic pro momentaneæ voluptatis illecebra, spretò legitimo Domino suo obsecundasse; & piâ verecundiâ, ac modestiâ deterritus,*

Gg Hh nec

1. Tim. 6.
v. 15.

Abrahami
encomia
&
humilitas.

Publicani
orantis
demissio.
Luc. 18.
v. 12.

nec aciem in sublime detorquere præsumpsit; sed in sese, & ad enormitatem delictorum sese reflectendo; *Percutiebat pectus suum, dicens: Deus propitius esto mihi peccatori.* q. d. O Domine Deus meus, cujus Misericordia in condonandis maximè elucet injuriis, cujus Bonitas ruinâ impiorum non pascitur, cujus Majestas non tantopere reorum illustratur suppliciis, ac supplicû votis, *propitius esto mihi, & non fac mihi secundum merita mea, sed secundum magnam misericordiam tuam.* Propter Amorem, & Bonitatem tuam memento mei tu, & memor esto verbi sancti tui, quod locurus es ad nos per os fidelissimi Vatis tui: *Nolo mortem impij, sed ut convertatur à via sua, & vivat.* Quòd si ob indignitatem meam me repellis, fixum ratumque mihi est, à tuis vestigiis, ac mandatis, ne latum quidem unguem, abhinc discedere. Si odio me etiam persecutus fueris, ego amoris indissolubilis nexu, te complecti, ac stringere adnitar. Si me damnatum is, ego millies mortem oppetam, quàm te deinceps offendam. *Deus propitius esto.* Ita & iste orabat, ita in oratione nec oculos audebat in cælum attollere; ita alii.

Ezech. 18.
14.
Eccl. 23.
11.

Christi orans humilis.

Luc. 22.
Matth. 26

VII. At nihil novum pulverem pulveri acclinari; id stupendum Christum Dominum Assertorem nostrum pro nobis preces, supplicationesque Patri æterno offerentem, non modò adgeniculatum fuisse in oratione, sed provolutum in terram: *Procidit in faciem suam.* Servi partes, quas assumptâ ejusdem formâ peragendas susceperat, egregiè sustinuit; & non corpus dunca-

xat & vultum, sed ipsum insuper in eo animum tantopere depressit. Vah & vilis è palude sua proreptans ranuncula, cervicem, poplitesque incurvare dignabimur? Filius Dei, cui proni advoluti Reges ab Oriente venientes, coram quo ipsi Angeli procidunt, indecorò pulvere os suum deturpare haud veretur; & miser peccator, quem fulgor divinæ Majestatis everberat, quem irata cæli facies terre; cui pudor, quantumvis ferreæ sit frontis, libertatem eripit intuendi, a rogantiâ damnabili supercilium atolle? Rex gloriæ ingenuò suffusus pudore, nec auctus cælum intueri ob turpissimam quam induerat, peccatorum personam, habitum rei, ac propè damnati exprimens; & tu vermis miseriæ etiamnum præsumes erectâ fronte, ac cervice, cæli concava intueri, cœnò ac Erebo dignissimus? Disce tandem, ô vilis homuncio, quàm abjectò, quàmque compositò ô ad omnem modestiam, humilitatèque habitu, ad orationem accedere debeas. Disce procumbere in cælum ejaculaturus. Disce ab inclinato deorsum spiritu altiùs multò, ac velociùs cælum peti, quàm ab elato ac tumido. Et si olim cum Abrahamo, aliisque senioribus cæli Proceribus coram Agno procumbere concupiscis, jam nunc eosdem in tuis precibus æmulator.

§. II.

Oculus alter in Oratione claudendus.

IX. **S**ecundò, Sagittarius forensis spicula in scopum emittendo, obducit

Oratio ex-
igit atten-
tionem.

ducit palpebrâ oculum alterum, ne distrahatur, & à meta exorbitet; & spiritualis occludit sinistrum mentis suæ, ne & ipsum à scopo abducatur.

Hac ratione se vulneratum Oratorum jaculô Dilectus à Dilecta in Cant. 4. 9. tificis profitetur: *Vulnerasti cor meum in uno oculorum tuorum.* Chaldaus vertit: *Sagittasti cor meum in uno oculorum tuorum.* Non erat cocles, aut monocula Dilecta illa, sed insignita duobus oculis, iisque columbinis; nihilominus non prius amoris jaculo transfixerat amatum, quam cum clauso uno, alterum ad ipsum, tanquam in scopum direxisset.

Quo Hieroglyphico dilucidè innuitur, perperam illum orationis sagittam dirigere, qui in æde sacra uno lumine vultum Dei; altero vultum filiarum hominum intuetur; unum oculum ad cælum dirigit, altero mundum lustrat; uno per libelli pii codicem, altero per characteres, & figuras creaturarum oberrat. Non habet is oculos columbæ, sed capreæ, supra montium cacumina salientis; non sagittarii, sed venatoris, unô veragô plures lepores infectantis, non sponsæ, sed fornicariæ, ab uno amatore ad alium aciem deflectentis. Eapropter toto cælo exorbitat, nec unquam directè cor Dilecti ferit. Claudendus omnino alter est, si audire gestis: *Vulnerasti cor meum in uno oculorum tuorum.*

Cur à bello arceantur Neosponsi.

X. Digna hîc proposito meo Philonis consideratio occurrit, super edicto, populo ante conflictum promulgari solito. Exautorabantur enim câ lege omnes, quotquot aut in vineas plantan-

das, aut domus construendas, aut recententes nuptias ineundas incumberent: *Quis est homo, qui edificavit domum novam, & non dedicavit eam; vadat, & revertatur in domum suam.* *Quis est homo, qui plantavit vineam, & necdum eam fecit esse communem, de qua vesci omnibus liceat? vadat, & revertatur in domum suam, ne fortè moriatur in bello, & alius homo ejus fungatur officio.* *Quis est homo, qui despondit uxorem, & non accipit eam; vadat, & revertatur in domum suam, ne fortè moriatur in bello, & alius homo accipiat eam.* Stupet edictum præfatus Philo, & contatur, quid causæ sit, quòd Moyses ejusmodi conditionis homines à conflictu arceret? Si enim folium mortis periculum exauthorationis fundamentum est, omnes prorsus remittendi fuissent. Varius enim est eventus belli, & ut alibi sæpius, in illo semper fortuna dominatur. Nullius in certamine caput extra aleam est. Univerfus exercitus ed articulo sub Libitinæ falce consistit, dubius in cujus eam primùm cervicem sit vibratura. Si autem officii successio prætenditur, & hæc universos æquo jure excipit. Nemo est, cujus bona, vel officia morte traduce in aliorum manus non deveniant. Quid ergo causæ, quòd Dominus præfatos viros ab exercitu suo sequestrare voluerit? Non alia planè, quòd animus aliis muniis, ac functionibus immersus, manus etiam masculas ad bellam delumbes reddat. *Ne presentes corpore, (inquit Philo) in exercitu, absint animo. Necessè est enim, mentem illo tendere, quò desiderio trahitur.* Quod in iis imprimis locum obtinet, qui recentibus impliciti sunt

Deut. 20.
v. 5, 6, 7.

Philo Ab.
de Fortitu.

sunt officiis, ac machinamentis. Quantò enim affectus in iis fervet intensius; tantò potentiùs ab omni alio opere avocatur animus. Nec enim tantopere ibi est animus, ubi animatur, quàm ubi amat. *Illò itaque necesse est mentem tendere, quò desiderio trahitur.*

Jam verò orationes nostræ, ut initio dictum est, quid sunt aliud, quàm Arcus, & arma; quàm continuata prælia, quibus contra Orcum decertamus, adversum vitia conflagimus, & cælum ipsum expugnare nitimur? Ergo si in pugna corporali totus animus requiritur, quatenus telum in hostem quis dextrè detorqueat, aut impigrè retundat, quantò amplius in certamine spiritali, ut adversarium elidat, jacula desideriorum in unum hunc scopum dirigenda erunt? Actum prope de acie est, si vacillare in hanc illamve partem occæperit, nec minus de oratione, ubi nutabunda evaserit, si inter psallendum Studiosus odarum duntaxat numerum, aut concentum meditetur; si Pater-familias præsens corpore sit Aris, animo haris; si alter aliò liberâ mente evagetur.

*Abraham
se movet à
sacrificio
distractio-
nè anjas.*

XI. Abrahamus cujus supra memini, ad imperium Domini immolaturus filium suum in monte Horeb, omnemque alienandæ mentis occasionem præcisurus; præcepit vernaculis suis, quatenus ipsum infra montem cum asinis operirentur; ne fortè aut victimam filium suum violenti eriperent, aut Patrem ad indulgendum filio dilecto inflecterent; aut Sacerdotem alio quovis modo remorarentur: *Expectate hic cum asino, ego & puer illuc usque prope-*

Gen. 22. 5

vantes, postquam adoraverimus, revertemur ad vos. Itaque solutus curis omnibus evasit in montem, & animo ad Deum erecto ligna composuit, hostiam dedicavit, omniaque quæ in usum sacrificii necessaria fuerant, plenus Deo exequabatur.

Ad hanc ideam nos quoque efformatos intendit Præsul Aniochenus, quatenus servilibus, & illiberalibus affectibus expediti ad orationem accedamus. Quòd si forsitan importunæ cogitationes aliæ unà nobiscum ascendere, nosque interpellare præsumpserint, imperandum cum autoritate illis est, ac dicendum: *Sedete hic, manete hic, ego autem, & filius meus, & affectus meus, postquam adoraverimus, revertemur.* Et sic asino, & pueris, & si quidpiam brutum, ac animale est, humi relictis, cum Abrahamo, assumpto Isaac, id est cordiali affectu ad sacrificandum ascendendum.

XII. Suadet id ipsum Mellifluus, & exequabatur serio S. Franciscus Seraphicus, ita ut cogitationes suas, perinde ac clientelam sese comitantem alloqueretur. Ita enim ferme facturus orationem illis imperabat. *Expectate hic cogitationes meæ, manete hic affectus cordis mei. Tu autem anima intra in gaudium Domini tui, ut videas voluptatem Domini, & visites templum ejus. Si verò itrequieto imperu in oratione infestaverint, & instar vulturum ad Abrahamum sacrificantem ad volaverint, cum eodem abigas, dicens: Ite, ite cogitationes meæ, nihil mihi vobiscum est, Ite nugæ, ite vanitates, nihil mihi vobiscum, sed cum Deo meo negotium est.*

*Chryso-
som. 2. in
2. ad Cor.*

*S. Bern.
tract. de
doctr. bene
vivendi.
S. Bern. in
Vita S.
Francisci.*

XIII. Vereor tamen, ne bene multi non tam abigant ejusmodi Falcones, Harpias, vultures, quàm advocent. Vidi iconem in quodam sacello Servatoris nostri in crucem acti, sub qua parte ex una pauper, ex alia dives precibus insistebat. Ex corde illius linea rectissima ad cor ipsius Crucifixi tendebatur; ex istius autem una inflexa conspicietur ire ad macellum, altera ad granarium, tertia ad gazophilaceum, quarta ad prolem, aliæ aliò, vix una, eaque tenuissima libare pedes Christi videbatur.

Utinam quod Timantes ille in tabula adumbravit, id ipsum in corde planius identidem non exhiberetur. Nunquam minus domi sumus, quàm cum clauso ostio Pater æternus exorandus. Nunquã magis peregrinamur à Domino, quàm cum eo tractaturi de salute animæ. Nunquam fixius tellurem iustramus, quàm cum oculus in cælum figendus. Tunc & præterita revocamus, & præsentia volvimus, & futura præfigimus, & nescio quæ deliramenta non effingimus. Verùm hoc non est orare, sed prope subsannare, & exorbitare. Quisquis ita collimat, toto cælo exerrat, nec unquam orationis jaculo id assequitur, in quod collimat.

§. III.

Scopus sublimis præ oculis habendus.

XIV. Tertio Sagittarius mundanus scopum certum sibi præfixum habet; nec arundinem suam in ventum, aut umbram ejaculatur, aut in apicem acus cujuspiam dirigit. In cælum laborat, qui auram telo insequitur fugientem, & facile exerrat, qui in punctum minimum collimat.

Idem omnino cœlestibus Sagittariis evenit, qui missis empyreis ac æternis bonis, pro terrenis efflictim instant indipiscendis. Quid enim sunt terrena omnia, præterquam umbra, in qua perinde ac Jonas sub hedera deliciamur, & vermem indies arrodentem non observamus. Quid sunt præterquam punctum unum intuitu amplitudinis cœlestis, quod tamen ferro undique & undique dividitur? Quid sunt præterquam aura inanis, & vacua; jam huc, jam illuc dissipata? Fatentur id serò insipientes illi Catores vestri, suo tandè malo facti sapientes: *Transferunt*, inquit, *omnia illa tanquam umbra*; & *tanquam avis*, quæ *transvolat in aëte*, *cujus nullum invenitur argumentum itineris*, *aut tanquam sagitta emissa in locum destinatum*. Auram itaque sectatur, qui in aurum jaculum emittit, & ventum, ac turbinem referet, qui solis terrenis in oratione obtinendis insistit. Imò toto cælo exerrabit, qui cœnum hoc præfixum sibi habuerit. Ne à scopo deflecteremus, totum quantum cælum nobis propositum, & omnia alia precum jaculo contingimus, si ad hoc unum collinamus: *Quærite*, inquit sempiterna Veritas, *primum regnum Dei, & justitiam ejus, & hæc omnia adjicientur vobis*.

XV. In antiquo Testamento ea Salomoni Regi quadam vice divinitus collata est gratia, quæ nobis semel pro semper in hodierno Evangelio dispensatur: *Postula à me quod vis, ut dem tibi*. Si potentiam efflagitaveris, nullus erit in toto Orbe terrarum te fortior; si opes, exuperaturus es divites Cræsos, Crassosque, quidquid

Gg Hh 3 atre-

Orationis
scopus ca-
lum.

Sap. 5. v.
9. 10.

3. Reg. 3. 5.

attrectaveris ut Midas, aurum fiet; si regna, adjiciam tibi plura alia, dominaberis non in Palæstina duntaxat, sed tota Asia, & Africa poteris; si etiam sapientiam, effundam spiritum meum in te, ut superemineas cunctis Sophis, & sapientibus hujus mundi; si alia exoraveris, voto tuo subscribam. *Postula à me, quod vis, ut dem tibi.* Quis hinc tam insensatus fuisset, ut cum pueris pomum, aut cum Diogene umbram efflagitasset? Quis hic Euclionum habitò tali indulgènti, non extemplò aurum anhelasset? Quis ambitiosorum amplitudinem regni non affectasset? Quis mundanorum vitam sibi ad annos Pylis, aut Mathusalem prorogari non exorasset? Quid Salomon? Disploris hisce omnibus, pro una vera, ac germana instat sapientia:

Ibid. v. 7. Domine Deus, tu regnare fecisti servum tuum pro patre meo David, ego autem sum puer parvulus, & ignorans egressum, & introitum meum. Et servus tuus in medio est populi, quem elegisti, populi infiniti, qui numerari, & supputari non potest præ multitudine. Dabis ergo servo tuo cor docile, ut populum tuum judicare possit, & discernere inter bonum, & malum. q. d. Compertum mihi oppidò est, quòd omnis honos sit onus, & quidem Atlanteis formidandum humeris; novi, quòd caput in corpore, idem Principem esse in regno; nec membra unquam probè dirigi sub capite aut vacuo, aut siderato. Non itaque postulo à te Domine, regna, non opulentiam, non caduca quævis alia, quæ sunt vanitas vanitatum; verùm, si gratiam inveni in conspectu tuo, peto devotissimè sapièntiam, eamque minimè fallacem, ac futilem;

sed veram, ac solidam, quàm discernam inter rectum, & obliquum; inter bonum, & malum; inter rationes temporaneas & æternas. *Dabis ergo cor docile, &c.* Quæ oratio tam grata accidit Domino, ut eidem & sapientiæ spiritum supra omnes mortales copiosior rem infuderit, & bonis omnibus locupletissimè cumulaverit. *Placuit ergo sermo coram Domino, quòd Salomon postulasset hujusmodi rem. Et dixit Dominus Salomoni: Quia postulasti verbum hoc, & non petisti tibi dies multos, nec divitias, aut animas inimicorum tuorum, sed postulasti tibi sapientiam, ad discernendum judicium, ecce, feci tibi secundum sermones tuos, & dedi tibi cor sapiens, & intelligens, in tantum, ut nullus ante te similis fuerit, nec posthæc surrecturus sit.*

1b. v. 10.

Quod Dominus hinc Salomoni præstitit, id ipsum nobis innixi, promissioni divinæ polliceri possumus, si nimirum nobis in scopum non tam noxia, & caduca, quàm salubria, & æterna præfixerimus; non tam cœnum, quàm cælum quæsiverimus.

XVI. Hunc scopum arbitratur S. Gregorius, & S. Augustinus nobis in præsentis Evangelio indicasse Dominum, dum ait: *Si quid petieritis Patrem in nomine meo dabit vobis.* Etenim ut prior disserit: *Nomen Filii JESUS est: JESUS autem Salvator, vel etiam Salvatoris dicitur. Ille ergo in nomine Salvatoris petit, qui illud petit, quòd ad veram salutem pertinet.* Nam si id quòd non expedit petitur, non in nomine JESU petitur. Conformia alter: *Non petitur in nomine Salvatoris, quidquid petitur contra rationem salutis.* Eapropter

Quid est in nomine JESU petere.
Ioan. 16.
v. 23.
S. Greg.
h. 27.

*S. August.
tr. 102. in
Ioan.*

pter

pter nec ipsi Paulo Apostolo stimulus carnis sublatus, (quod efflictim experierat) eò quòd ipsius saluti tantò opere consultum non fuisset. Et Apostolis etiamnum infirmantibus dictum: *Uscquè modò non petistis quicquam in nomine meo; ac si aperte intimaretur illis: Non petistis in nomine Salvatoris, quia nescitis æternam quærere salutem. Promissio enim Christi semper in nostrum tendit, & impletur favorem; nec unquam in spumas aut auram abit, quæ instar sagittæ in hunc scopum dirigitur.*

Ferus in
Symb.

XVII. Ejusmodi sagittæ ego Lemma apponere præsumo, quod olim subscripsisse tradit Ferus Ducissam quampiam Valentia: *Assequitur quodcunque petit.* Mitte orationem tuam perinde ac sagittam in profunda terræ, ut animabus in purgantibus profit flammis: *Assequitur quodcunque petit.* Mitte sursum in æthera, quatenus illius in nos deriveret influentias, *Assequitur, quodcunque petit.* Mitte in dexteram, vel sinistram: *Assequitur quodcunque petit.*

XVIII. Quòd si tamen semel, atque iterum compotes votorum non evaserimus; tertio, quarto jacula cordis nostri in eundem scopum dirigamus. Omnia enim salutaria digna sunt, ut non momentaneis, sed æternis, si fieri posset, precibus exorentur. Sine fine petenda sunt, sine fine permanfura.

Luctantem jam prope cum Libitina Elifæum officii, ac humanitatis gratia accessit Joas Rex, ultimum daturus, & accepturus osculum, ac benedictionem. Cui abitum suum ex hac mortalitate lachrymanti, ait: *Affer arcum, & sagittas.* Illisque allatis, præcepit, ut ejacularetur. Quod cum semel atque iterum, ac tandem tertio fecisset, seposuit arcum, & sagittas. Indoluit factum, fatisciscens jam prope Vates, & ait: *Si percussisses quinquies, sive sexies, sive septies, percussisses Syriam usque ad consumptionem.* Eheu, quot ejusmodi Joas inveniuntur, qui cum semel, atque iterum orationum tela evibraverint, nec assequuntur, quod intendunt; Deum surdum, at prope immitem proclamant. His ego, quod Dominus in persona Elifæi, Joas edico: *Si percussisses sexies, aut septies, percussisses Syriam usque ad consumptionem,* vitiorum fontes eradicasses, triumphasses hostes tuos; obtinuisses, quod voluisses. At quum inconstans fueris, nec in pulsando perseveraveris, tibi imputa, quòd votis tuis non potiare.

Simus itaque boni Sagittarii, deprimamus nervum cordis per demissionem, ocludamus oculum sinistrum per attentionem, collimemus ad scopum salutis, & confidamus de Domini Dei nostri bonitate precibus illam nostris subscripseram,

Fiat.